

**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS
CENTRALIZUOTO VIDAUS AUDITO TARNYBA**

**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS 2019 M. II PUSMEČIO
ADMINISTRACINĖS NAŠTOS MAŽINIMO PRIEMONIŲ ĮGYVENDINIMO
VERTINIMO VIDAUS AUDITO ATASKAITA**

2020 m. kovo 16 d. Nr. CV – 3 (22.9)
Šiauliai

AUDITUOJAMA SRITIS:	Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. II pusmečio administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimas
VIDAUS AUDITĄ ATLIKO:	Centralizuoto vidaus audito tarnybos vadovė Inga Genutienė
VIDAUS AUDITO LAIKAS:	2020-03-02 iki 2020-03-16
VIDAUS AUDITO ATASKAITĄ PATEIKTI:	Administracijos direktoriui Gipoldui Karkleliui.
ARCHYVUOTI:	Centralizuotos savivaldybės vidaus audito tarnybos byloje

1. VIDAUS AUDITO PAGRINDAI

1.1 Vidaus audito motyvai

Šiaulių rajono savivaldybės administracijos (toliau – Administracija) 2019 m. II pusmečio administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimo įvertinimo vidaus auditas atliktas įgyvendinant Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo nuostatas bei vykdant 2020 metų Centralizuoto vidaus audito tarnybos veiklos planą.

1.2. Vidaus audito vykdytojai

Vidaus audito vykdytoja – Centralizuoto vidaus audito tarnybos vadovė Inga Genutienė.

1.3. Vidaus audito tikslas

Vidaus audito tikslas - atlikti Administracijos administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų Savivaldybės 2019-2021 m. strateginiame veiklos plane, vykdymo vertinimą už 2019 metų II pusmetį.

1.4. Vidaus audito apimtis ir audituojamas laikotarpis

Vidaus audito metu vertinta Investicijų ir projektų valdymo skyriaus parengta ir Administracijos direktoriaus 2020-02-11 Nr. V2-10 (3.8E) patvirtinta informacija apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą 2019 m. II pusmetį. Administracinės naštos mažinimo priemonėms įgyvendinti 2019 m. lėšų nebuvo skirta, todėl jų panaudojimas vidaus audito metu nebuvo vertintas.

1.5. Vidaus audito metodai

Vidaus auditas atliktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymu, Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinta Vidaus audito metodika, LR finansų ministro patvirtintu Vidaus auditorių profesinės etikos principų aprašu, Centralizuoto vidaus audito tarnybos nuostatais, kitais norminiais teisės aktais, reglamentuojančiais vidaus auditą.

Atliekant vidaus auditą buvo laikomasi nuostatos, kad visi vidaus audito atlikimui pateikti duomenys yra teisingi, dokumentai – išsamūs ir galutiniai. Vidaus audito metu už pateiktą informacijos ir dokumentų teisingumą atsako asmenys, pateikę informaciją. Vidaus audito įrodymams pagrįsti buvo taikomas apklausos ir analizės metodas. Atliekant vidaus auditą vertinta Savivaldybės administracijos skyrių bei struktūrinių teritorinių padalinių (seniūnijų) pateikta informacija. Vidaus audito metu buvo naudojamosi dokumentų valdymo sistemoje - DVS „Avilys“ bei internetinėje erdvėje viešai prieinama, su vidaus audito tikslu susijusi informacija.

Atliekant vidaus auditą vertinti tik peržiūrėti dokumentai, vidaus audito ataskaitoje pateikti tik vidaus audito metu nustatyti dalykai.

1.6. Vidaus audito kriterijai

Administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymas vertinamas, atsižvelgiant į nustatytus teisinius kriterijus: Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatyme (2012 m. lapkričio 8 d. Nr. IX-2386); Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1253); Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme (1994 m. liepos 7 d. Nr. I-533); Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. vasario 23 d. nutarime Nr. 213 „Dėl administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims nustatymo ir įvertinimo metodikos patvirtinimo“; Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 12 d. sprendime Nr. T-2 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 2019–2021 metams patvirtinimo“, kituose teisės aktuose.

2. VIDAUS KONTROLĖS VERTINIMAS

Administracinės naštos mažinimo priemonių plano vykdymo rizika yra nustatyta ir valdoma. Dėl vidaus kontrolės trūkumų, neturinčių neigiamos įtakos veiklos rezultatams, neįgyvendinta 14.4. priemonė – atlikti administracinės naštos pokyčio vertinimą. Kitos administracinės naštos mažinimo plane numatytos priemonės tęstinės ir nuolat įgyvendinamos. Vidaus kontrolė, vykdamas Savivaldybės 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane numatytas Savivaldybės administracinės naštos mažinimo priemones, vertinama gerai.

3. VIDAUS AUDITO REZULTATAI

3.1. Administracinės naštos mažinimo priemonių teisinis reguliavimas

Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymu (toliau – Įstatymas) reglamentuotos administracinės naštos mažinimo proceso savivaldybėse organizavimo, viešinimo ir vykdymo kontrolės procedūros. Įstatymo tikslas – užtikrinti administracinės naštos mažinimo procesą, orientuotą į piliečių, verslo subjektų ir valstybės interesus, kuo mažesniais sąnaudomis pasiekti teisės aktuose numatytų tikslų.

Įstatymo 6 straipsnio 1 dalis nustato reikalavimus administracinės naštos mažinimo priemones įtraukti į savivaldybių taryboms teikiamus tvirtinti savivaldybių strateginių veiklos planų projektus, 2 dalies nuostata informacija apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą skelbiama ir ne rečiau kaip kartą per pusmetį atnaujinama savivaldybių interneto svetainėse.

Įstatymo 7 straipsnio 3 dalies nuostata, savivaldybių centralizuoto vidaus audito tarnybos pasibaigus pusmečiui vertina, kaip vykdomos administracinės naštos mažinimo priemonės, o vidaus tarnybų ataskaitos dėl administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymo vertinimo skelbiamos savivaldybių interneto svetainėse.

Vidaus audito metu nustatyta, kad Šiaulių rajono savivaldybė Įstatymo nuostatas įgyvendino: 1. Administracinės naštos mažinimo priemonės numatytos Savivaldybės tarybos 2019-02-12 sprendimu Nr. T-2 „Dėl Šiaulių rajono savivaldybės strateginio veiklos plano 2019–2021 metams patvirtinimo“ patvirtintame Šiaulių rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginiame veiklos plane. 2. Centralizuoto vidaus audito tarnyba pasibaigus 2019 m. II pusmečiui atlieka administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimo vertinimo vidaus auditą. 3. Informacija apie administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimą ir vidaus audito ataskaitos yra skelbiamos Savivaldybės interneto svetainėje www.siauliuraj.lt.

3.2. Administracinės naštos mažinimo priemonių įgyvendinimo vertinimas

Vykdydami Įstatymo nuostatas bei Centralizuoto vidaus audito tarnybos 2020 metų veiklos planą, atlikome 2019 m. II pusmečio administracinės naštos mažinimo priemonių, numatytų Šiaulių rajono savivaldybės 2019–2021 m. strateginiame veiklos plane, vykdymo vertinimą.

2019 metais buvo įgyvendinamos administracinės naštos mažinimo priemonės numatytos Šiaulių rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane 2019–2021 metams, Savivaldybės veiklos ir saugios aplinkos užtikrinimo programoje (kodas 01), uždavinio „*Didinti savivaldybės valdymo ir veiklos efektyvumą*“ (kodas 04.01.01.), 14 priemonėje „*Igyvendinti administracinės naštos mažinimo priemones*“. Programos vykdytoja nurodyta Šiaulių rajono savivaldybės administracija. Pažymėtina, kad Administracijos padalinių veiklos planuose ši priemonė nenumatyta. Informaciją apie administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą 2019 m. 2 pusmetį pateikė 10 Administracijos skyrių (Aplinkos apsaugos, Socialinės paramos, Bendrųjų reikalų, Informacinių technologijų,

Švietimo ir sporto, Civilinės metrikacijos ir archyvo, Žemės ūkio, Ekonomikos ir verslo plėtros, Teisės ir personalo administravimo, Viešųjų pirkimų) ir 2 seniūnijos (Šiaulių kaimiškoji seniūnija ir Kuršėnų kaimiškoji seniūnija).

Vykdamas Lietuvos Respublikos administracinės naštos mažinimo įstatymo 6 straipsnio reikalavimus, Savivaldybėje 2019 metais buvo numatytos vykdyti šios administracinės naštos mažinimo priemonės:

14.1. Siekti informacinių technologijų ir elektroninių paslaugų plėtojimo. Informuoti asmenis apie galimybę atlikti informacinio įsipareigojimo veiksmus naudojantis elektroninėmis paslaugomis per Savivaldybės interneto svetainę;

Įgyvendinant šią priemonę asmenys nuolat informuojami apie galimybę naudotis e. priemonėmis. Atvykusiems asmenims į Savivaldybės administraciją ar besikreipiantiems telefonu ar el. paštu suteikiama išsami informacija apie elektroniniu būdu teikiamas paslaugas. Savivaldybės interneto svetainėje publikuojami atviri duomenys, teikiama informacija apie galimybę naudotis MEPIS, SPIS, E. demokratijos, E. Konsultavimo paslaugomis. Visos skelbiamų viešųjų pirkimų procedūros vykdytos elektroniniu būdu, CVP IS priemonėmis. Sėkmingai vykdoma registracija į ikimokyklinio / priešmokyklinio ugdymo grupes Šiaulių rajono savivaldybės tinklalapyje, nuoroda: <https://darzeliai.nevda.lt/>. Visuomenė apie registracijos galimybes informuojama švietimo įstaigų tėvų susirinkimų bei kitų renginių metu, švietimo įstaigų interneto svetainėse, per spaudą ir kitas visuomenės informavimo priemones. Civilinės metrikacijos skyriaus interesantai raginami žyminį mokestį sumokėti banko mokėjimo kortelėmis Skyriuje. Atsakymai į gaunamus iš įstaigų bei institucijų raštus siunčiami per E. pristatymo sistemą. Gyventojai informuojami apie galimybę teikti prašymus naudojantis MEPIS bei elektroniniu paštu.

Aplinkos apsaugos skyrius per 2019 m. išsiuntė 25016 mokėjimo pranešimų dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų tvarkymą apmokėjimo, iš kurių 1610 elektroninių pranešimų. Tai sudarė 6,44 proc. nuo visų išsiųstų mokėjimo pranešimų. Įvertinus tai, kad asmenys nuolat informuojami apie galimybę gauti elektroninius pranešimus, išsiųsti elektroniniai pranešimai fiziniais asmenims sudarė 2,81 proc., juridiniams asmenims 46 proc., nuo visų mokėjimo pranešimų. Palyginus 2019 m. teiktų e. pranešimų skaičių su 2018 m. pateiktais, e. pranešimų 2019 m. pateikta 3 kartus daugiau.

Atkreipiame dėmesį, kad nors gyventojai konsultuojami, informuojami apie galimybę teikti prašymus per SPIS, Socialinės paramos skyriuje per 2019 m. 2 pusmetį užregistruoti 295 e. prašymai. Per 2019 metus gauta 17119 prašymų, iš jų 548 elektroniniai, t.y 3,2 proc. iš visų prašymų, palyginus su 2018 metais 4 kartus mažiau.

Planuota 2019 m. reikšmė - suteikti 30 proc. elektroninių paslaugų nuo visų teikiamų paslaugų.

Išvada: Administracinės naštos mažinimo priemonė įgyvendinama nuolat, planuota reikšmė nepasiekta.

14.2. Peržiūrėti visas sutartis dėl bendradarbiavimo su įvairiais registrais ir išanalizuoti, ar yra dar galimybių, kad iš asmenų nebūtų reikalaujama pristatyti papildomų dokumentų iš atitinkamų įstaigų;

Administracines paslaugas teikiantys savivaldybės administracijos skyrių, seniūnijų valstybės tarnautojai bei darbuotojai iš valstybės registrų bei informacinių sistemų elektroniniu būdu gali surinkti informaciją administracinei paslaugai suteikti: 1. Socialinės paramos skyrius gauna kitų institucijų duomenų bazės išrašus (Gyventojų registro duomenų bazės išrašas; Nekilnojamojo turto registro duomenų bazės išrašas; SODROS duomenų bazės išrašas; Nacionalinės mokėjimo agentūros duomenų bazės išrašas; Užimtumo tarnybos duomenų bazės išrašas; Mokinių registro duomenų bazės išrašas; Studentų registro informacinės sistemos išrašas; Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnybos duomenų bazės išrašas; VĮ „Regitra“ duomenų bazės išrašas). Vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymu pagal pareiškėjo duomenis reikalinga informacija gaunama iš sistemos SPIS registrų. 2.

Aplinkos apsaugos skyrius naudojasi VĮ Registrų centro duomenų baze, leidžiančia vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimo funkcijas atliekančiam darbuotojui, patikrinti informaciją apie asmens turimą nuosavybę, dėl vietinės rinkliavos už komunalinių atliekų surinkimą ir tvarkymą administravimo. 3. Civilinės metrikacijos skyrius pateikė prašymą sudaryti sutartį su VMI dėl žyminio mokesčio apmokėjimo patikrinimo.

Planuota 2019 m. reikšmė - 100 proc. peržiūrėti sutartis dėl bendradarbiavimo su įvairiais registrais.

Išvada: Iš minėtų duomenų bazių savivaldybės darbuotojai gauna duomenis apie besikreipiančius asmenis, taip sumažinami informaciniai įsipareigojimai asmenims. Priemonė įgyvendinta, planuota reikšmė pasiekta.

14.3. Vertinti naujai priimamų norminių teisės aktų administracinės naštos dydį – ar informaciniai įpareigojimai asmenims nėra pertekliniai ir informacija negali būti gauta pasinaudojant Savivaldybės administracijos galimybėmis;

Naujai priimamų norminių teisės aktų administracinės naštos dydį vertina teisės akto projekto rengėjai, teisės akto projekto rengimo metu. Per 2019 m. 2 pusmetį parengti 148 norminiai teisės aktai (107 tarybos sprendimai ir 41 administracijos direktoriaus įsakymas).

Planuota 2019 m. reikšmė - Įvertintų norminių teisės aktų projektų Administracinės naštos aspektu skaičius nuo visų parengtų projektų -50 proc.

Išvada: Administracinės naštos mažinimo priemonė įgyvendinama nuolat, rengiant teisės aktus administracinės naštos dydis - vertinamas

14.4. Kasmet vertinti administracinės naštos pokytį pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą metodiką besikreipiantiems į Savivaldybės administraciją dėl įvairių administracinių paslaugų suteikimo pasirenkant konkrečią veiklos sritį;

Ši priemonė per 2019 m. nebuvo įgyvendinta, Administracinės naštos pokyčio vertinimas neatliktas.

Planuota 2019 m. reikšmė - Atlikti vieną vertinimą.

Išvada: Savivaldybės administracijos padaliniai neatliko administracinės naštos pokyčio vertinimo, planuota reikšmė – nepasiekta.

14.5. Reguliariai peržiūrėti administracinių paslaugų aprašymus, atnaujintą informaciją nedelsiant skelbti Savivaldybės interneto svetainėje.

Įgyvendinant šią priemonę atnaujinti administracinių paslaugų teikimo aprašymai pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų reguliavimo pokyčius: 1. Aplinkos apsaugos skyriaus teikiamų paslaugų aprašymai atnaujinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu Nr. A-1116; 2. Bendrųjų reikalų skyriaus teikiamų paslaugų aprašymai atnaujinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. A-936; 3. Žemės ūkio skyriaus teikiamų paslaugų aprašymai atnaujinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. A-1366; 4. Civilinės metrikacijos skyriaus teikiamų paslaugų aprašymai atnaujinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. A-1367; 5. Ekonomikos ir verslo plėtros skyriaus teikiamų paslaugų aprašymai atnaujinti du kartus per pusmetį: Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. A-953 ir 2019 m. liepos 10 d. įsakymu Nr. A-972, patvirtinti Skyriaus teikiamų administracinių paslaugų aprašai: Licencijų verstis mažmenine prekyba alkoholiniais gėrimais išdavimo aprašas; Licencijų verstis mažmenine prekyba tabako gaminiais išdavimo aprašas; Leidimų vežti keleivius lengvaisiais automobiliais taksi išdavimo aprašas; Leidimų vežti keleivius už atlygį lengvaisiais automobiliais išdavimo aprašas; Leidimų važiuoti Šiaulių rajono savivaldybės vietinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimo aprašas; Leidimų vežti keleivius vietinio (miesto

ir priemiestinio) reguliaraus susisiekiimo maršrutais išdavimo aprašas; Kelių transporto veiklos licencijų (licencijų kopijų) išdavimo aprašas. 6. Teisės ir personalo administravimo skyriaus teikiamų paslaugų aprašymai atnaujinti Savivaldybės administracijos direktoriaus 2019 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. A-1750.

2019 m. parengti ir tvarkos aprašų projektai: Šiaulių kaimiškoje seniūnijoje - Žemės ūkio valdos išregistravimo naujas aprašo projektas, Kuršėnų kaimiškoje - Gyvenamosios vietos deklaravimo duomenų taisymo, keitimo ir panaikinimo aprašo projektas, Socialinės paramos skyriaus administracinių paslaugų aprašų projektas (atnaujinti 26 aprašai).

Atsižvelgiant į savivaldybės administracijos darbuotojų kaitą Švietimo ir sporto skyriuje, atnaujinti administracinių paslaugų aprašai bus rengiami 2020 metais.

Planuota 2019 m. reikšmė - 100 proc. peržiūrėti administracinių paslaugų aprašymai.

Išvada: Priemonė įgyvendinama, savivaldybės administracijoje yra vykdomas administracinių paslaugų teikimą reglamentuojančių Lietuvos Respublikos teisės aktų reguliavimo įgyvendinimas.

Savivaldybės 2019-2021 m. strateginio veiklos plano 14.6 - 14.10 priemonių įgyvendinimo terminas, bei vertinimo kriterijai numatyti 2020 metais, todėl vertinimas bus atliekamas vėlesniuose vidaus audituose.

4. IŠVADOS

1. Neįgyvendinta Savivaldybės strateginiame veiklos plane numatyta administracinės naštos mažinimo 14.4 priemonė – „Kasmet vertinti administracinės naštos pokytį pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintą metodiką besikreipiantiems į Savivaldybės administraciją dėl įvairių administracinių paslaugų suteikimo pasirenkant konkrečių veiklos sritį“.

2. Nepasiekta planuota administracinės naštos mažinimo 14.1. priemonės reikšmė - suteikti 30 proc. elektroninių paslaugų nuo visų teikiamų paslaugų.

3. Veiklos planuose nenurodyti programos priemonių vykdytojai, nėra aišku, kas atsakingas už vertinimo kriterijų įvykdymą.

4. Strateginiame veiklos plane numatytos priemonės tęstinės, todėl jų vykdymas nuolatinis ir nepertraukiamas.

5. REKOMENDACIJOS

1. Siekiant užtikrinti tikslingą administracinės naštos mažinimo priemonių vykdymą, nustatyti konkrečios priemonės vykdytojus, nurodant jų veiklos sritims nustatytus vertinimo kriterijus.
2. Atlikti administracinės naštos piliečiams ir kitiems asmenims įvertinimą.

CVAT vadovė

Inga Genutienė